No. 1595

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00, franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 22 JULIJ

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cen ts zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 Julij.

Het schijnt dat de onlangs benoemde minister van Oorlog, de heer Forstner van Dambenoy, een eigen programma heeft en openbaar wenscht gemaakt te hebben.

De *Nederlander* ten minste vraagt, of »het programma *van dien minister* aan het *Handelsblad* onbekend zou zijn?" in welke veronderstelling hij het volgende programma, *als dat van den minister van Oorlog*, ter kennis brengt van het *Handelsblad*:

»De leer der Volkssouvereiniteit is in strijd met het gezag van Gods Woord, met het getuigenis der geschiedenis, en met alle gezonde begrippen van regt.

»De Souvereiniteit van het Huis van Oranje (gevolg der naauwe en innige verwantschap tusschen het behoud van dat stamhuis en de vrijheid en welvaart van ons volk) is door de Grondwet onder welke wij leven, als met der daad en van regtswege sedert 1813 bestaande, in den Nederlandschen Staat gevonden, en voor het vervolg aangenomen en bevestigd.

»Evangelie en Hervorming, waaraan van oudsher Europa en vooral ook Nederland vrijheid, bloei en welvaart dankt, mag [illegible] bij de overweging der belangen van land, [illegible] ter zijde worden gesteld.

»Waar onderwerping aan Gods Woord en Wet gemist wordt, gaat alle belofte omtrent naleving en ontwikkeling van de Grondwet, zoo wel als omtrent behoud en vooruitgang, in wanorde of willekeur, in *Revolutie* of *Reactie*, te niet.

[illegible] geen *uitsluiting van* [illegible], maar, bij dezelfde aanbevelingswaardigheid, benoeming *bij voorkeur* van hem met wien men in geloofsovertuiging overeenstemt, en vooral geene zoodanige verdraagzaamheid die uitloopt op verloochening van de *Christelijke en Protestantsche eigenaardigheid der Natie* sedert eeuwen in het Volksleven openbaar."

Dit derhalve zal, volgens den *Nederlander*, het officieel programma zijn van den heer Forstner van Dambenoy, *als minister van Oorlog* — het programma namelijk der kiesvereeniging *Nederland en Oranje*.

Tegen dit programma hebben wij enkele bedenkingen.

Volgens zijn derde *alinea*, »mag Evangelie en Hervorming, bij de overweging der belangen van land, gewest of stad, niet vergeten of ter zijde worden gesteld."

In zijn laatste *alinea*, stelt het als regeringsbeginsel: »Met het oog op de Grondwet, geen *uitsluiting van Roomsch-Catholijken of Israëlieten*, maar, bij dezelfde aanbevelenswaardigheid, benoeming *bij voorkeur* van hem met wien men in geloofs-overtuiging overeenstemt, en vooral geene zoodanige verdraagzaamheid, die uitloopt op verloochening van de *Christelijke en Protestantsche eigenaardigheid der Natie* sedert eeuwen in het Volksleven openbaar."

Volgens de artikelen 165 en 166 der Grondwet, wordt [illegible] *gelijke bescherming* verleend en »genieten de belijders der onderscheidene godsdiensten allen dezelfde burgerschapsregten, en hebben zij *gelijke aanspraak* op het bekleeden van waardigheden, ambten en bedieningen."

Hoe evenwel met die *grondwettige* voorschriften te rijmen, wat uitgegeven is geworden als het programma van den *minister van Oorlog*, dat »Evangelie en Hervorming, bij de overweging der belangen van land, gewest of stad, niet vergeten of ter zijde mag worden gesteld," en dat »bij gelijke aanbevelenswaardigheid, *bij voorkeur* tot openbare betrekkingen moet benoemd worden hij, met wien men in geloofsovertuiging overeenstemt?"

Wij gelooven niet, dat dit mogelijk is.

En wij achten het daarom wenschelijk, ja, noodig, dat de minister van Oorlog, die, bij de aanvaarding van zijne betrekking, zoowel trouw aan de Grondwet, als aan den Koning gezworen heeft, verklare, of het programma, dat als het zijne openbaar gemaakt is geworden, al of niet het zijne is.

Daaraan is niet ons alleen, — daaraan is allen, die de trouwe handhaving en naleving der Grondwet begeeren, veel gelegen.

De beschuldigingen van het orgaan der geheime genootschappen gaan zelden op den man af. Zij gelden meestentijds zekeren X, Y of Z, in zekere stad of gemeente, of hier of daar op het platte land gevestigd. Niemand kan zich dan ook die beschuldigingen aantrekken of er tegen opkomen.

Een enkele maal echter vergeet het orgaan der geheime genootschappen zijne gewone taktiek en randt het bepaalde personen aan. En dan gebeurt het veeltijds, dat het, om erger te ontgaan, zich goedschiks op onzachte wijze in zijne eigene kolommen moet laten teregtwijzen. Hoe dat dan geschiedt, make men op uit het volgende uittreksel uit een brief van den heer Montijn, burgemeester van Oudewater. Hij was, op den welbekenden toon, bij de eedgenooten van *Phylactèrion*, *Unitas*, enz. aangeklaagd, van het jubilé in eene Roomsche kerk bijgewoond, en van toegelaten te hebben, dat zijn zoontje den eersten steen legde aan het Roomsche kerkgebouw, en eindelijk van bij de verkiezingen de Roomschen begunstigd te hebben. Zijn antwoord luidt aldus:

»Ik mag niet ontveinzen, dat mij [de tegen mij gerigte] aantijgingen zoo *ongegrond*, *gezocht* en *onbeduidend* voorkwamen, dat ik mij eerst voornam daarop dat verachtend stilzwijgen te bewaren, hetwelk het ingezonden stuk verdient; doch hetzelve bevat ook *feiten*: dit alleen deed mij begrijpen, dat eene beantwoording nuttig konde zijn om aan te toonen de *leugenachtigheid* dier feiten en de kleingeestigheid der daaruit geputte oordeelvellingen.

»En wat is nu eigenlijk van die feiten?

»Dat ik een Roomsch *Jubilé* heb bijgewoond kan ik mij niet herinneren: men zal welligt daarmede bedoelen, dat ook *ik* (met vele andere Protestanten, waaronder ook een alhier woonachtig kandidaat tot de H. Dienst) eene predikatie heb aangehoord van een R. K. geestelijke, alhier voor eenigen tijd tot behulp van den kranken pastoor geplaatst, en dien men zeide een groot redenaars-talent te bezitten.

»En wat het leggen van dien *eersten* steen betreft door mijn kleinzoontje: volgens informatie (want *ik* was toen ter tijde *afwezig*) heeft de metselaar gevraagd of dat jongetje ook een steen mogt leggen en heeft hij bij het lot n°. 9 getrokken en alzoo den *negenden* steen gelegd; die plegtigheid geschiedde in tegenwoordigheid van...... eene schaar van geestelijken vermoedt gij, niet waar? neen, van den heer *kapelaan* alleen in zijne gewone chambrecloak. De toestemming daartoe *in mijn afwezen* verleend, zou *ik* zeer zeker ook niet geweigerd hebben.

»Ziedaar de geïncrimineerde *feiten*; voeg er nu als gij wilt nog bij, dat niet alleen de Hervormde maar ook als *bij uitzondering* de R. C. armverzorgers den Protestantschen burgemeester de schaal ter inzameling hunner liefdegiften aanbieden, en gij hebt een klaverblad van gruwelen, *horribile dictu*.

»Maar *wie zijt gij*, ongenoemde schrijver, die, omdat misschien eenige armhartige en fanatieke wezens u dit hebben ingeblazen (ten ware gij daar zelf onder mogt behooren) mij durft beschuldigen van ongodsdienstigheid, onkerkelijkheid, voortrekking der Roomschen en benadeeling der Protestanten; zucht om der Roomsche kiezers vriend te zijn; gemis van religie?

»Treed op uit het duister en staaf uwe beschuldiging en ik zal u antwoorden. Vraagt gij wat mijn *mandaat* is? Het is om *in mijne betrekking* te staan *boven* den partijgeest, vrij te zijn van sektenhaat, slechts *burgers* te kennen en geen *Roomschen* of *Onroomschen*. »De Protestanten in 1852 te *Oudewater*, zegt gij, slapen niet."

»Mogt gij gelijk hebben, mogten, ik zeg niet allen, maar sommigen hunner, meer en meer ontwaken uit den zwijmelroes der hartstogtelijkheid en van den onberaden ijver die, het beginsel des evangelies verloochenende, den *haat* bevordert in stede der *liefde*, de vrijheid der individuële geloofsbegrippen poogt aan banden te leggen.

»En de toekomst zal het leeren, dat ik wel verre van door mijne Protestantsche stadgenooten geminacht te worden, gelijk gij, *ongenoemde*, durft te beweren, de hatelijkheid van hen die mij pogen te verguizen, omdat ik niet wil treden in hun systeem van *uitsluiting* en *prædominatie* (dat binnen deze gemeente door *niets hoegenaamd* is geprovoceerd *of* gewettigd wordt) door alle weldenkenden zal worden gewraakt. Reeds heeft zich eene kreet van afkeuring in de gemeente doen hooren, nu, van wege het kerkbestuur, (zonder mij daarin zelfs met een *enkel* woord te kennen) de meer gedistingueerde bank, waar het hoofd van het bestuur sinds eeuwen zijne plaats had, is weggenomen. Gedurende bijna het vierde eener eeuw was ik voorzitter of sekretaris van dat kerkbestuur; *toen echter de partijzucht zich daarin vertoonde*, heeft niets mij kunnen bewegen, om dat voorzitterschap langer te blijven bekleeden; doch zeg het mij, ongenoemde schrijver! ben ik immer in mijne verpligtingen als zoodanig, gedurende die reeks van jaren te kort geschoten?

»Vraagt gij wat mijn mandaat is? Het is, rust en eendragt en vrede te bevorderen zoo veel mij mogelijk mag zijn; zoo veel in mij is, ook het 6de Hoofdstuk der Grondwet na te leven en te doen naleven.

»Nog eens, *wie zijt gij*, ongenoemde, die mij uit de hoogte en in het openbaar durft beoordeelen gelijk gij hebt gedaan?

»Vermeent gij het regt te hebben om mij in mijne *bijzondere* gevoelens aan te vallen?

»Denkt gij mij daarmede te kwetsen of te intimideren?

»Wilt gij mijne verdraagzaamheid bestempelen met den naam van indifferentisme, mijne onpartijdigheid beginselloosheid heeten, en mijne vriendschappelijke gezindheid jegens andersdenkenden lauwheid of, om uwe taal te spreken, verraad aan het Protestantisme noemen, het zij zoo! doch wees verzekerd, dat gij mij door uw schrijven niet hebt gekwetst, niet *kunt* kwetsen, omdat ik, handelende in mijne betrekking, ben gedekt door het schild der Wet en dat uw aanval, wel verre van mij te intimideren, mij nieuwen moed geeft om mijne beginselen van onpartijdigheid getrouw te blijven, ook omtrent hen, die niet, gelijk ik, door geboorte en overtuiging, de leer van het *Evangelisch* Protestantisme hebben aangenomen.

»*Oudewater*, »A. M. MONTIJN,
»13 Julij 1852. »*Burgemeester van Oudewater*."

Wij danken den heer Montijn voor de loyauteit, waarmede hij de waarheid in hare regten hersteld heeft; maar meer nog voor zijnen moed, om openlijk het orgaan der geheime genootschappen te hebben durven logenstraffen.

Wij hebben den moed niet gehad, om betreffende het proces Newman-Achilli in vele bijzonderheden te treden. Hoe verpletterend die ook voor Achilli, en hoe beschamend ze ook voor de Engelsche regtspraak zijn, — zij zouden eene te groote ergernis voor velen geweest zijn. 't Is alsof 't Achilli's eerzucht geweest is zoo veel mogelijk de voetstappen te betreden van een der helden der »gezegende Reformatie", van Ulrich von Hutten!

Doch behalve de getuigen *à charge*, die Achilli's schanddaden aan 't licht gebragt hebben, zijn er ook nog getuigen *à decharge* gehoord, die op hunne wijze zijne schuld in een niet minder helder daglicht hebben gesteld.

De eerste zegt, dat hij Dominico Poggi heet en Dominikaner pater is geweest. Hij is thans protestant en direkteur van een opvoedingsgesticht bij Liverpool. Hij is met Achilli in het klooster te Viterbo geweest.

»Is het naar uw gevoelen noodzakelijk dat een Dominikaan de geloften van armoede en kuischheid onderhoude?" vroeg Sir Cockburn.

»Ja, maar als men ze onderhield, zou men niet lang Dominikaan blijven."

»Sedert hoe lang hebt gij de Katholijke Kerk verlaten?"

»Dat gaat u niet aan. Het is genoeg u te zeggen dat ik thans protestant ben. Ik behoef hier mijn gedrag niet te verantwoorden."

De tweede getuige Dominico Pauli is een voormalig kloosterbroeder van de orde der Serviten te [illegible] heeft Achilli daar gekend, die volgens [illegible] geacht was. Hij zelf verklaart insgelijks protestant te zijn, en zich thans in Engeland te bevinden, »omdat hij *gehuurd*

was door eene propaganda-vereeniging om gedurende de groote tentoonstelling van het vorige jaar voor de vreemdelingen te preken. Deze laatste verklaring doet het Hof en de toehoorders lagchen.

»Welke was die vereeniging?"

»Zij hield haar bureau op Leicester-Square. Ik bevond mij te Geneve toen zij mij overreedde om herwaarts te komen. Ik had Italië verlaten om mijne godsdienstige gevoelens vrij te kunnen uiten."

»Welke zijn tegenwoordig uwe middelen van bestaan?"

»Ik leef van hetgeen ik krijg van Gavazzi, wiens sekretaris ik ben."

»Gavazzi is immers die man, die vroeger tot de Kerk van Rome behoorde, en thans, haar verguizende, gansch Engeland doorkruist?"

»Dezelfde."

Zietdaar de voornaamste der getuigen *à décharge!* Twee afvalligen getuigen voor de zedelijkheid van een derden afvallige, na de absurde verklaring afgelegd te hebben dat de monniken, als zij hunne geloften onderhielden, niet lang in hun klooster zouden blijven

En Zietdaar nu welke soort van overwinningen het Engelsch Protestantismus op de Katholijke Kerk behaalt. Wij hooren er hier van drie, die wel tegen elkaar kunnen opwegen.

Het pleit dat thans voor het geregtshof van de *Queen's Bench* gevoerd is, herinnerde ons het anathema, dat een protestantsch Engelsch dagblad voor eenige jaren uitsprak tegen de Katholijken, die van lieverlede hunne godsdienst verlaten om zich bij de Anglikanen te voegen.

»Zonder te willen beweeren, zegt dit protestantsch orgaan, dat Rome onze beste mannen wint, terwijl wij van haar slechts het uitschot krijgen, leert ons echter de ondervinding der jongste afvallen, die wij hebben bijgewoond, de verhouding der getallen in aanmerking genomen, dat de winst aan de zijde van Rome is, wat het karakter betreft der lieden, die van godsdienst veranderen. Wij spreken minder van de hoedanigheden van hunnen geest, van hun gezag of van hunnen invloed, dan van hunne vroomheid vóór de afscheiding en van hun volgend gedrag. Wel is waar is onze getuigenis noodzakelijk slechts van negatieven aard; maar wij zouden gaarne diezelfde soort van bewijzen hebben ten voordeele van hen, die van Rome tot ons overkomen. Wij zouden gaarne zien dat zij, na die gemeenschap te hebben verlaten, hun best deden de voorregten te genieten, welke hunne adoptieve moeder hun biedt, liever dan zich daarvan te bedienen om de Kerk [illegible] te stellen.

»Dit laatste is zoo in zwang gekomen, en wij vinden dat gebruik zoo berispelijk, dat wij het naauwelijks met al de verdiende verontwaardiging kunnen bestempelen....

»'t Is vooral uit hoofde van de misbruiken van dien aard en van den afkeer, dien dit gedrag ons inboezemt, dat wij de mannen der Roomsche Kerk, die tot ons overkomen, niet met gelijke welwillendheid beschouwen, als die zij bij velen genieten. Hun overgang komt zelden gunstig uit. Weinigen hunner willen rustig blijven; de meesten zijn geweldmakers, en daarbij vergeten zij ten eenemale de ingetogenheid, die aan hunnen toestand voegt; integendeel zien wij hen zich op den voorgrond stellen en op de volkstoejuiching jagt maken. Zij schijnen niets beters te doen te hebben, dan hunne vroegere broeders zwart te maken. Over het algemeen doen zij onzer Kerk meer schande dan eer aan, en zij verwijderen daarvan hen, die zonder hun slecht gedrag tot den schaapsstal zouden gekomen zijn .... Wij kunnen zulke verraders en zulke wegloopers missen; want zij storten meer zielen in 't verderf, dan zij er redden."

De eerste onderteekenaar der petitie aan den Senaat van de Sardinische prelaten tegen de wet op het burgerlijk huwelijk, is Mgr. Franzoni, Aartsbisschop van Turijn.

De sultan heeft aan Z. H. Pius IX een kostbaar tafelservies ten geschenke gezonden.

Dezer dagen is in Duitschland tot den prijs van 2 Thlr. verkrijgbaar gesteld een nieuw werk van Ida, gravin Hahn-Hahn ten titel voerende *Die liebhaber des Kreuzes de vrinden (beminnaars) van het kruis*, waarvan naar wij vernemen, weldra een nederduitsche vertaling bij onzen Uitgever, zal worden ter perse gelegd.

Gisteren middag is in de Vest buiten de Muiderpoort het lijk van een onbekend manspersoon drijvend gevonden, en naar het Binnen-Gasthuis vervoerd.

Men leest in het *Journal de Limbourg*: In den kolenmijn Kerkraede, die aan de ijzeren spoorweg-maatschappij behoort, is gisteren morgen ten 7½ ure het mijngaz ontvlamd en heeft eene uitbarsting te weeg gebragt. Zeven arbeiders zijn deerlijk gebrand, drie hunner verkeeren in doodsgevaar. De oorzaak is onbekend.

Z. M. heeft den heer E. Kiderlen erkend als vice-konsul van Wurtemberg te Amsterdam.

Z. M. heeft 1°. bij de dienstd. schutterij te Rotterdam ontslagen: P. Havelaar, als 1ste luit.; N. H. de Graaf, als kapitein en Mr. J. G. Kist en Mr. H. W. de Graaf, als 2de luit. te Leyden, de beide laatstgemelden uithoofde van verandering van woonplaats; aan A. Schadee, als 2de luit. te Amersfoort, uithoofde van verandering van woonplaats; aan E. J. D. van Dompseler, als 2de luit. te Harlingen, wegens verandering van woonplaats; 2°. benoemd: te Tilburg tot 2den luit. J. C Jansen, thans sergeant-majoor; te Rotterdam, tot 1sten luit. S. J. R. de Monchy, thans 2de luit.; tot 2den luit. L. B. Ledeboer, thans schutter; te Leyden, tot kapt. L. W. Wernink, thans 1ste luit.; tot 1sten luit. J. J. C. Scheltema, thans 2de luit.; tot 2den luit. J. C. de Rieu, thans schutter; te Zierikzee, tot offic. van gezondheid 3de klasse D. B. P. Zuurdeeg, thans schutter te Amersfoort; tot 1sten luit. A P. van Bocksm Maas, thans 2de luit.; tot 2den luit. J. C. Leinweber, thans korp. en B J. A. W. baron van den Borch; te Harlingen tot 2den luit F. Feijtama Tjallingii, thans fourrier.

Men is dezer dagen te Rotterdam ijverig bezig geweest met het grootendeels afbreken, met plan tot verbouwing van de pakhuizen en daarmede verbondene woonhuizen der voormalige West-Indische Kompagnie, Kamer van de Maas alhier. Welligt zal sommigen, die dit opmerken, een kort woord over het ontstaan en de geschiedenis dezer panden niet onwelkom zijn.

Nadat de bewindhebbers der in 1621 opgerigte Kompagnie voor genoemde Kamer, eerst hunne vergaderingen gehouden en hunne waren opgeslagen hadden in een pand aan de Noordzijde der Nieuwehaven, westwaarts van de Oost-molenstraat, dat zich tot in den Houttuin uitstrekte, voor welk Kompagnichuis eene kraan aan den waterkant gesteld was, werd in 1639 tot de daarstelling van een ruimer West-Indisch Huis besloten en de grond der haringplaats van wijlen den koopman H. van der Veeker, aan de zuidzijde der Nieuwe haven, achter aan den Haringvliet uitkomende, met eenige belendende huizen tot dat doel aangekocht en ingerigt; terwijl er in 1641 nog twee loodsen ten oosten der daar gebouwde pakhuizen aangekocht werden, en in 1675 weder een huis oostwaarts aan den Haringvliet door koop is geëigend. Na het te niet gaan der genoemde Kompagnie, zijn de pakhuizen eerst tot slagthuis der Oost-Indische Kompagnie, later van 1816 tot 1819, ten deele tot inbrengput der toenmalige indirekte belastingen gebezigd, tot dat alles, als domeingoed verkocht, in partikuliere handen gekomen is.

De vergaderkamer der bewindhebberen werd op de eerste bovenverdieping aan de zijde van den Haringvliet gevonden en had haren opgang op de ruime plaats. [illegible] schoorsteenmantel prijkte het borstbeeld van den luitenant admiraal Piet Hein, en daarboven las men eenige dichtregelen op de verovering der zilveren vloot doelende. Het helmet en harnas van dien onverschrokken vlootvoogd aan eene zwaren ijzeren staaf gehecht en op een marmeren plaat geplaatst, die op een voetstuk rustte, waarop een vierregelig vers van Mr. T. Woordhouder gelezen werd, zijn benevens een zilveren kan en schotel, waarop zeeslagen gedreven waren, langen tijd in dit huis bewaard gebleven en vervolgens naar 's Gravenhage overgebragt. De twee windwijzers boven de gevels aan de Haringvlietzijde getuigden van de oorspronkelijke bestemming des gebouws. (*N. R. C.*)

Omtrent het dezer dagen gehouden examen op de Technische school te Utrecht, ontleenen wij uit de *Utrechtsche Courant* hoofdzakelijk het volgende: Het examen had plaats in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, in tegenwoordigheid van vele in deze inrigting belangstellende personen. Al de aanwezigen hebben zich daarbij kunnen overtuigen, hoezeer deze nog jeugdige opleidings-school reeds goede vruchten begint te dragen, en hoe gelukkig de strekking is van het onderwijs, dat daar gegeven wordt. Uit het verslag bleek, dat het aantal der leerlingen was toegenomen en dat zij in den afgeloopen kursus zich met bijzonderen lust en ijver op de studie hadden toegelegd. Voor een groot gedeelte zijn dezo voorspoedige uitkomsten te danken aan de onvermoeide zorgen van den directeur, den heer Gaothe, een man die om zijne uitgebreide kundigheden en om het gelukkige talent van de wetenschap in hooge mate te kunnen populariseren, in deze stad op hoogen prijs gesteld wordt. Den genoemden directeur staan als docenten ter zijde de heeren Dr. Krecke voor de natuur en wiskundige aardbeschrijving, de land-en volkenkunde, de technologie en de handelsgeographie; Dr. van Laer, voor de dier- plant- en scheikunde; de heer Baudet voor de lagere wiskunde, de Nederduitsche en Fransche talen, benevens de oefening in letterkundige voordragten; de heer Hisgen voor het Hoogduitsch; de heeren van Dokkum en Schrikker voor het handteekenen en boekhouden. De heer Grothe zelf is met het onderwijs in de hoogere wiskunde, physica, de werktuigkunde en het regtlijnig teekenen belast.

De strekking van het onderwijs in al deze vakken van zoo grooten omvang en praktische toepassing, is zoodanig, en het examen bewees dit ten duidelijkste, dat met vermijding van een te groote ballast van feitelijke kennis, veeleer het denkvermogen der jongelingen onophoudelijk wordt gescherpt en aangespoord, om door zelfstandig denken tot den aard der natuurwerkingen door te dringen. Volkomen helder begrip geldt hier meer dan veel weten.

Voorzeker deelen allen, die dit examen hebben bijgewoond in onze ingenomenheid met deze inrigting en onze dankbaarheid aan de heeren verzorgers; de heeren de Heus, Bake, Mulder en van Rees, wier onbekrompen zucht, om den zegen, dien de beoefening van kunsten en wetenschappen over een land kan brengen, zoo ver mogelijk te verspreiden, haar in het leven riep. Zij hebben een krachtigen stap gedaan om een veel te lang miskend beginsel ook bij onze Natie diep wortel te doen schieten, dat namelijk de kennis der materiele wereld, de eerste, de natuurlijkste en de rijkste bron is voor de intellektueele ontwikkeling tot bevordering der stoffelijke en zedelijke welvaart van ons Vaderland.

Mogen zij de voldoening smaken, dat de Natie hunne pogingen waardeert en hun voorbeeld ook op andere plaatsen worde nagevolgd. De Technische School gaat onder [illegible] in. Het aantal leerlingen is tot een twintigtal geklommen, en een afzonderlijk ruim huis is op de Ganzenmarkt alhier voor haar ingerigt, waarin ook de direkteur woont en bovendien voor de leerlingen, van elders komende, gelegenheid tot inwoning en verzorging is opengesteld,

'S GRAVENHAGE, 20 Julij. Z. Exc. de minister van oorlog heeft heden ten elf ure, in audientie ontvangen al de heeren officieren van de verschillende korpsen, die zich in de residentie bevinden.

— Z. Exc de minister van binnenlandsche zaken zal zich, naar men verneemt, heden voor eenige dagen buiten de residentie begeven.

— Heden heeft men een aanvang gemaakt met het leggen der elektro-magnetische telegraaf van af het ministerie van binnenlandsche zaken naar het station van den Hollandschen ijzeren spoorweg.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Julij. Onze dagbladen houden zich uitsluitend bezig met uitgebreide verslagen te geven van de reis van Lodewijk Napoleon. Het is opmerkenswaardig, dat de Prins-President met geen enkel woord antwoordde op de aanspraken, die de verschillende auto- [illegible]

[illegible] telegrafische depeche is uit Straatsburg, dd. 19 Julij des morgens, berigt, dat Lodewijk Napoleon dien morgen, na over de troepen te Straatsburg en in de omstreken eene revue gehouden te hebben, den Rijn is overgetrokken over eene brug van 45 meters, die daartoe door de genie over de rivier was geworpen. Aan de overzijde aangekomen hield Lodewijk Napoleon eene revue over de Badensche troepen te Kehl, waarna hij op Fransch grondgebied terugkeerde, vergezeld door de Pruissische, Badensche, Wurtembergsche en Zwitsersche gezanten. De algemeen heerschende geestdrift ging alle beschrijving te boven.

Den vorigen dag had te Straatsburg een prachtige optogt plaats, waarbij een eerewacht van 1200 ruiters.

Des avonds vereenigde Lodewijk Napoleon aan zijne tafel de buitengewone gezanten van Pruissen, Beijeren, Wurtemberg, Hessen-Darmstadt en Baden en al de te Straatsburg aanwezige generalen en hooge ambtenaren. Na den maaltijd werd er voor het hôtel van den prefekt een prachtig vuurwerk afgestoken, terwijl alle openbare en bijzondere gebouwen prachtig geïllumineerd waren.

— Gisteren werd langs den spoorweg een konvooi levensmiddelen naar Straatsburg gezonden, om gebezigd te worden voor de diners en partijen, die er zullen gegeven worden. Het bestond, behalve uit eene ontzaggelijke massa groenten en een groot aantal schildpadden, uit 1500 meloenen, 500 ananassen, 6000 perzikken, 6000 abrikozen, 2000 nieuwe peren, 8000 kil. druiven en aalbessen, [illegible] wagons waren fornuizen geplaatst, om de levensmiddelen te bereiden, zoodat zij, bij de aankomst van den trein te Straatsburg, onmiddelijk zullen kunnen worden voorgediend.

MADRID, 14 Julij. De *Gaceta* bevat een voorloopigen staat, waarop de vlottende schuld ultimo Junij op 339,407.140 realen wordt aangegeven.

— De *Espagna* laakt het besluit der regering, waarbij het dagblad *Barcelonez* opgeheven werd.

— Te Cadix wordt een oorlogsfregat gebouwd, dat vijftig 68 en 32 ponders voeren zal.

— Al de dagbladen prijzen de regering over het besluit, waarbij de havens der Canarische eilanden, Santa Cruz de Teneriffe, Oratava, Ciudad Real de las Palmas, Santa Cruz de la Palma, Puerto de Cabras en San Sebastian, vrij verklaard worden.

— In de *Diario do Cobierno* van Lissabon leest men de afkondiging der additioneele akte op de Portugeesche

konstitutie. De gedeputeerden zullen, blijkens dezelve, bij regtstreeksche keuze, worden afgevaardigd; ieder die een inkomen heeft van *f* 250 is kiezer, in iedere gemeente zal een regtstreeks gekozen gemeenteraad bestaan; de inning der belastingen wordt jaarlijks toegestaan en de doodstraf voor staatkundige misdaden afgeschaft.

— De markies Riario Sforza, Napelsch gezant te Madrid, is tevens in die eigenschap geaccrediteerd.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Julij. Uit de redevoering door den heer Disraeli, kanselier der schatkist te Newport Pagneli, den 14 dezer gehouden ter gelegenheid van een gastmaal, waar een tweehonderdtal aanzienlijke kiezers van het graafschap Buckingham vereenigd waren, ontleenen wij hieronder eenige der voornaamste zinsneden. De minister verklaarde dat het ministerie met gerustheid de uitspraak der kiezers van het Vereenigd Rijk te gemoet zag, en gesterkt door de te wachten uitspraak, maatregelen ter bevordering der belangen van al de volksklassen zoude voordragen, en daarbij niet zoude vergeten wat het aan het landbedrijf en aan de daarbij belanghebbenden had toegezegd.

Voorts zeide hij hoofdzakelijk het volgende: »Het beginsel der bescherming is dat de binnenlandsche voortbrenger niet aan de mededinging des buitenlands moet worden blootgesteld, zoo hij door zwaardere lasten gedrukt niet op gelijken voet met hetzelve kan kampen. Nu zou het in eene zoo kunstmatig zamengestelde maatschappij als de onze, en bij ons ingewikkeld finantieel stelsel, het beste zijn, de lasten die vooral op den landbouwer drukken, op te wegen door andere tot zijne bescherming strekkende schikkingen, dit was vroeger het geval, toen eene kunstmatige prijsverhooging opwoog tegen de lasten, die ten behoeve van het algemeen aan het landbedrijf boven andere belangen waren opgelegd. Het ware wenschelijk dat men die inrigting behouden hadde: doch daartoe thans terug te keeren zoude hoogst moeijelijk zijn. Er is een in de tegenwoordige omstandigheden meer bruikbaar middel om het door u geleden onregt [illegible]. Het is niet, de prijzen te verhoogen ten [illegible] belooning van uwen arbeid te verschaffen, [illegible] te verminderen. Dat moet gij verlangen; want dan zult gij allengs de algemeene denkwijze des lands voor u stemmen, en tevens voor u zelven meer volledige zekerheid van vergoeding verkrijgen. Het is eene herziening van het bestaande belastingstelsel, waarin de landbouwers de hun toekomende vergoeding moeten zoeken voor de afschaffing [illegible] verhoogde prijzen gaf. In [illegible] geest zeg ik, [illegible] aangelegd op goedkoope voortbrenging der landbouw-produkten. Wat betreft de heffing van een gematigd regt op den graan-invoer dit zou mijns oordeels als finantieele maatregel hoogst wenschelijk zijn en eene zeer aanzienlijke bijdrage tot stijving der schatkist opleveren: maar het schijnt als of het nu eenmaal vaststaat, dat geen deel van ons staatsinkomen van buitenlandsch graan zal geheven worden. Doch als maatregel ter opbeuring van het landbedrijf, zoude een graanregt bijv. van vier of vijf shilling op het quarter, niet voldoende zijn om u eenige aanmerkelijke verligting aan te brengen en de onregtvaardige wetgeving, waaronder gij gebukt gaat, te verbeteren, en daarentegen zoude het u bij andere volksklassen gehaat maken. De wijziging van het belastingstelsel, die ik bedoel, zoude u inderdaad herstel uwer grieven aanbrengen; zij zoude niet ten gevolge hebben dat voortaan het landbedrijf zonder inspanning en zonder kapitaal met voordeel zoude kunnen worden gedreven, — dat wordt gewis ook niet door iemand onder u verlangd — maar dat een man die met ijver, kunde en een ruim kapitaal het landbedrijf aanvangt, redelijk vooruitzigt heeft op de belooning die hij regt heeft te verlangen.

»Het is de pligt der regering de regtmatige grieven [illegible] zers des lands uit te noodigen om haar daartoe in staat te stellen. Konden wij daarbij alleen op den bijstand der door het platteland gekozen vertegenwoordigers rekenen; dan zouden wij welligt terugdeinzen voor het gevaar van de eendragt onder de bevolking te storen. Doch de uitslag der verkiezingen, zoover hij mij bekend is, doet mij niet denken dat alleen ééne klasse der bevolking, de belanghebbenden bij het landbedrijf, gezind is om de inzigten van het ministerie goed te keuren: integendeel Liverpool, Dublin, Belfast (het Iersche Manchester) en de andere groote havens des lands, Dover, Greenwich, Plymouth, hebben parlementsleden gekozen, die het gouvernement ondersteunen zullen.

»Houdt u dan slechts aan dit beginsel: *regtvaardigheid voor het landbedrijf;* dat zij hetgeen gij verlangt van allen, die gij naar het Parlement afvaardigt; en dan zullen er, daarvan ben ik zeker, maatregelen worden voorgedragen, die u in staat zullen stellen om met blijmoedigheid de vruchten van uw arbeid te plukken: ik zeg met blijmoedigheid, want de vrucht van onregt kan nimmer blijmoedig worden genoten.

»Ik zal uwe aandacht thans niet vermoeijen met bijzonderheden betreffende de maatregel die wij zouden willen voordragen. Men heeft ons soms gevraagd: waarom zegt gij niet, wat gij voornemens zijt te doen? Doch wij behoorden de uitspraak des lands over beginselen, en niet over bijzonderheden te vragen. »Er moeten maatregelen worden genomen ten einde degenen, die onzen bodem bebouwen, in staat te stellen om met de buitenlandsche produktie te kunnen mededingen", dat is het beginsel; in de bijzonderheden van zoodanige maatregelen treden wij thans niet. nu de kiezers over het beginsel moeten beslissen. Acht gij het behoorlijk, dat de Engelsche volksbedrijvigheid in den wedren bezwaard worde, ja of neen? dat is de vraag. En al de groote klassen onzer maatschappij zullen, naar ik vertrouw, de maatregelen goedkeuren, waardoor wij de door Sir Robert Peel in 1846 haastig en onbedacht doorgedreven veranderingen met eene wijze staatkunde willen in overeenstemming brengen."

De minister weidde vervolgens uit over de daden van het bewind; hij wees op de vele belangrijke maatregelen die het in de afgeloopen parlementszitting had weten tot stand te brengen. Er was gezegd dat het bewind door de proklamatie tegen katholijke processien, de plundertooneelen en straatgevechten te Stockport had veroorzaakt; doch ware die proklamatie niet uitgevaardigd, dan zouden — zeide de heer d'Israëli — dergelijke wanordelijkheden in vijftig onderscheidene plaatsen des Rijks zijn voorgevallen (?!), en die maatregel had gestrekt, niet om de katholijke bevolking in opstand te brengen, maar om den vrede in stand te houden en bloedvergieten voor te komen; en de voorzorg van het ministerie ging zoo ver, dat het, vóór het uitvaardigen der proklamatie, maatregelen nam tegen de processien van Oranjelieden en Protestanten, welke het wist dat in Ierland zouden plaats hebben.

De minister besloot zijne merkwaardige rede met deze woorden: »Het is mijne vaste overtuiging dat het bewind van lord Derby in het nieuwe Parlement de volstrekte meerderheid voor zich zal hebben: dit staat bij mij vast. Het ministerie zal derhalve niet langer tegenover een vijandig gestemd parlement staan, noch in de verwezenlijking zijner staatkunde door eene overmatige oppositie worden belemmerd. Doch gesteld eens dat de uitslag der verkiezingen ongunstig voor het ministerie ware, in welken toestand zoude dan het land geraken? Het is onloochenbaar dat de oppositie haar programma op revolutionnaire beginselen zal vestigen. De whigs hebben in den laatsten tijd hunne inborst getoond en algemeene afkeuring ontmoet; en zij hebben geen middel om weder populariteit te verwerven, dan door de Jacobijnenclubs van het graafschap Lancaster in hunnen raad te roepen. Het tegenwoordige ministerie is onmisbaar voor het behoud der Engelsche staatsregeling, terwijl de oppositie hare toekomstige plannen, die zij thans reeds hier en daar verraadt, niet kan in uitvoering brengen dan op den weg des oproers. Eene verandering in 's lands instellingen is voor haar een vereischte tot het bereiken harer bedoelingen; en gij zoudt de Britsche hooghartigheid en de door dit gewest van ouds gehuldigde beginselen verloochenen, indien gij eene op zoodanige beginselen gegronde oppositie aan het bewind liet komen. Wilt gij dan regtvaardigheid voor het landbedrijf? Wilt gij eene wetgeving in den geest der eeuw, dat is den geest der geregtigheid? Wilt gij 's lands Protestantsche instellingen in stand houden, niet met bekrompen sektenijver maar uit geestdrift voor de Britsche vrijheid welke alleen door die instellingen wordt gewaarborgd? Ziedaar de thans te beslissen punten. Wilt gij dat alles, kiest mij dan tot bevordering van zoodanige bedoelingen op nieuw, om u in het Parlement te vertegenwoordigen."

— Van de 654 leden van het Huis der Gemeenten zijn thans 559 gekozen, waarvan 283 liberalen en 276 ministerieelen.

— De *Morning Chronicle* berigt dat er eene verandering in het bestuur der buitenl. zaken op til is. Men denkt dat Lord Malmesbury spoedig Lord Cowley te Parijs zal vervangen, terwijl deze naar Constantinopel zal gaan, en dat de portefeuille van binnenl. zaken zal worden opgedragen aan Sir Stratford Canning die door Lord John Russell voor een der bekwaamste diplomaten van Engeland wordt beschouwd.

— Thans zegt men weder dat de Koningin dit jaar Ierland niet bezoeken zal, naar dat zij den 27 naar haar kasteel Balmoral in Schotland vertrekt, waar zij een paar maanden denkt door te brengen.

— Vrijdag ll. heeft men, onder opzigt van de heeren Coster van Amsterdam, een aanvang gemaakt met het slijpen van de groote diamant Kohinoor. Tot dit einde is eene kleine stoommachine opgerigt. De eerste bewerking werd door den hertog van Wellington bijgewoond.

— Volgens berigten uit New York tot 7 Julij was de verkiezing van den gen. Scott tot President der Vereenigde Staten minder waarschijnlijk, omdat hij had geweigerd aangaande eenige gewigtige onderwerpen, inzonderheid over de slavenkwestie, zich te verklaren.

Het stoffelijk overschot van Henri Clay was den 3den naar New-York gebragt, en den volgenden dag in parade liggende door meer dan 60000 personen bezocht.

— Op Staten-eiland is den 5 dezer eene vlotbrug bezweken, zoodat 150 menschen in het water stortten, van welke ongeveer 25 verdronken.

— Nabij New-Orleans is dien zelfden dag de ketel eener stoomboot gesprongen, waardoor een 50tal passagiers het leven verloren.

— Tot gouverneur der provincie Buenos-Ayres is Don Lopez voor den tijd van drie jaren verkozen; den 17 had hij den eed afgelegd.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 20 Julij. Onder het opschrift *Konsequentie der Kreuzzeitung* leest men in de *Deutsche Volkshalle:* »Tweemaal in beslag genomen, verklaart zij dat noch konfiskatie, noch verbod, noch verzegeling der persen, noch zelfs verbanning, haar verhinderen zullen den eenmaal ingeslagen weg te blijven betreden, en naauwelijks is er ten derden male beslag op haar gelegd, of zij besluit geheel en al te verstommen. Gisteren was zij vast overtuigd dat deze maatregelen slechts konden dienen om hare partij des te meer van de Manteufel-Quehl-kombinatie te verwijderen; heden acht zij het beste middel tot die verwijdering het gisteren als het beste aangeprezen middel, namelijk de verdere inbeslagneming, verbod, verzegeling en verbanning onmogelijk te maken!

— De *N. Pr. Ztg.* is, na drie dagen hare uitgave geschorst te hebben, weder verschenen.

— Berigten uit Freiburg melden dat de verbittering des volks aldaar den hoogsten graad heeft bereikt. De moord van Thalmann door de burgerwachten en de vrijlating van den als deszelfs moordenaar gearresteerden cipier, hebben de regeringspartij niet alleen in Friburg, maar ook door geheel Zwitserland tot een voorwerp van diepen afschuw gemaakt. Niemand twijfelt langer aan eene op handen zijnde krisis.

— Men schrijft uit Kassel dat de minister von Hassenpflug er volstrekt geen zwarigheid in ziet, dat door de geestelijkheid den eed op de konstitutie wordt afgelegd *salvis ecclesiae juribus.*

— Uit Silesie wordt gemeld, dat de cholera te Warschau is uitgebroken, maar de Pruissische grenzen nog niet heeft overschreden.

— De Prins van Lichtenstein, generaal in Oostenrijksche dienst, heeft aan de Duitsche Staten kennis gegeven, dat hij met zijn prinsdom, hetwelk 6000 inwoners telt, toe wil treden tot een Oostenrijksch-Duitsche tol-vereeniging.

Dezer dagen werd te Berlijn de nalatenschap van eene jeugdige kunstrijderes verkocht, die plotseling overleden is. Hoogst eigenaardig spiegelt zich een geheel leven af in de korte opgave dier bezitting bij de aankondiging der veiling, door de bevoegde autoriteit gegeven. Op dat lijstje toch staan vermeld, kostbare gezette diamanten, gouden en geëmailleerde kleinodiën, zijden robes bij pakken, prachtige *marabouts*, eenige Turksche shawls, echt Chinesche *crêpes* — en slechts twee hemden.

— De Russische gezant v. Meijersdorff zal voor drie maanden naar Petersburg terugkeeren. De Keizer heeft zijn traktement, ten blijke van hooge tevredenheid, verdubbeld.

— Graaf Ladislaus Csaky, gewezen lid van den laatsten Hongaarschen landdag, wegens hoogverraad ter dood veroordeeld, heeft gratie van den Keizer ontvangen.

— Bij eenen brand in de stad Proschke in Polen, zijn 20 menschen, waaronder 12 kinderen, omgekomen; 4000 menschen zijn daardoor zonder dak.

WEENEN, 17 Julij. De Keizer kwam eergisteren te Peterwardein aan en zou gisteren zijne reis in de militaire grensdistrikten voortzetten. De Sultan heeft een *muschir* (veldmaarschalk en twee *feriks* (dviisiegeneraals) gezonden om hem te begroeten. De geschenken van den Sultan aan den Keizer, bestaande in een voortreffelijk rijpaard, [illegible] zijn per stoomboot naar Triest gezonden.

ITALIE.

De Kamer der afgevaardigden van Sardinië heeft den 5 dezer aangenomen het wets ontwerp, betreffende het aanleggen eener Telegrafische linie van Turin naar de Fransche grenzen.

De *Corriere Mercantile* berigt dat in den laatsten tijd te Milaan weder onderscheidene personen, wegens redenen van staatkundigen aard, in hechtenis zijn genomen, de meesten waren Israëliten.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 Julij. Gisteren avond overleed alhier de gen. Mellinet geboren in het jaar 1766.

— De heer Leclercq, prokureur-generaal bij het hof van kassatie, heeft in eene langdurige audientie den Koning de gronden medegedeeld, waarop hij de aangeboden portefeuille weigerde.

— Op onderscheidene plaatsen [illegible] zware onweders gewoed, waarbij [illegible]

groot als duiven eijeren veel schade is aangerigt aan het te veld staande koren.

— Thans wordt reeds een begin gemaakt met den aanleg van eene ijzerbaan van Kortrijk naar Yperen. Men verzekert altijd, dat de aan te leggen ijzerbaan van Antwerpen naar Nederland op Rozendaal zal worden gerigt, en van daar langs de Roovaart naar de zijde van den Moerdijk, met een zijtak naar en tot Breda.

STADSNIEUWS.

In de 217de Staats-Loterij zijn in de 5de Klasse bij de 15e Trekking prijzen van ƒ 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 12710 en 17588 ieder ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 Julij.

BEVALLEN (18 Julij): E. M. Ter Laare, geb. Anink, D. — (20 Julij): A. M. Heemskerk, geb. Heemskerk, Z

OVERLEDEN (17 Julij): J. P. van Willes, 24 j. — (18 Julij): W. J. Carels, 62 j. - H. Barger, 70 j. - A. J. P. Penning, 14 j. — (20 Julij): W. C. van Schouwenburg, 5 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		20 JULIJ 4½ u. gebl.	21 JULIJ	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63½	63⅜	63 9/16	63⅜
Dito Dito	3	75 1/16	75¼	75⅞	
Dito Dito	4	95 1/16	95⅝	95¼	95 11/16
Dito Obligatiën O. I	4	95¼	95 1/16		
Amortis. Syndic.	3½	94½	94¼		
Handel-Maatschappij	4½	123½	123		
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatiën					
BELGIË, Obligatiën 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volkow		52 9/16	52½		
FRANKRIJK, Obligatiën	3				
SPANJE bij *Ardoin* 1835.	5				
Dito Nieuwe	1				
Dito 2/m. Beurveil.		22 7/16	22¼	22 5/16	
Dito	3				
Dito Binnenl. 2400 P.		45 3/16	44 13/16	44⅞	44 13/16
Coup. Bewijzen		2 11/16	2⅝	2 11/16	
Passive		6 3/16			
Fransche Uitgest.		6 3/16			
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4		4 ¾	41⅝	41¾	41 11/16
Dito Dito		37¾	38 1/16	38 5/16	38 5/16
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5		108¼	108½	
Dito Dito 1828 en 1829		106½			
Cert. bij d°. 1831 en 1833		97½	97⅜		
Dito	4½	103	102⅞		
Dito bij *Hope*	4	92	91⅞		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91½	91¼		
[illegible]		[illegible]	[illegible]		
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
POLEN, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4 7/16	4⅜		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 ƒ					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78½	78⅛	78¼	
Dito 1851	2½	40⅜	40 1/16		
Dito Nieuwe	2½	41	40⅞		
Dito Nieuwe	5	89⅞	89⅝	89¼	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	89¼	89⅝		
Aand. met Loting fl. 500	ƒ				
Nieuwe dito 250		334			
NAPELS, Cert. *Lamb en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIË te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5				
MEXICO Nieuwe		26 9/16	26 9/16	26⅜	26⅞
VENEZUELA à £ 100	3½	42½	41½		
GRENADA à £ 100	2	21½			
ECUADOR à £ 100					

Polen, Cert. 4 pCt. 85.

Over het geheel was onze fondsenmarkt heden wederom flaauwer en zijn in de meeste soorten verscheidene verkoopen bewerkstelligd. Naar Portugeesche was echter meer vraag, hetgeen deze eenigermate deed vooruitgaan. Van Amerik. fondsen waren alleenlijk Mexikanen door eenige inkoopen beter te plaatsen; de overigen allen met weinig handel lusteloos.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 56½	Livorno	2/m.	ƒ 28⅞
„	zigt	„ 56⅞	Napels	„	„ 81⅞
Bordeaux	2/m.	„ 56¼	Petersburg	„	„ 1,85
„	½/m.	„ 56½	Weenen	6/w.	„ 29¼
Madrid	3/m.	„ 246	Augsburg	„	„ 35⅞
Cadix	„	„ 246	Frankfort	„	„ 99
Seville	„	„ 242	Hamburg	2/m.	„ 35⅜
Bilbao	„	„ 243	„	zigt	„ 35⅝
Lissabon	„	„ 42	Londen	2/m	„ 11,90
Porto	„	„ 42	„	zigt	„ 11,95
Genua	2/m	„ 46⅞	Rotterdam		„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Julij. Belg. leen. 2½ pc. 56; 1840, 5 pc. 101; 1848, 100¾; 1852, 101; Spanje Ard. 1 pc. 22 1/16; Binnenl. 3 pc. 45⅜; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 19 Julij. Fransche 3 pc. 72,40; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 103,30; Schatk. 4,—; Bank-Actien 2850,—; Belg. 1840, 5 pc. 102½; 1842, 5 pc. 102¼; 4½ pc. 97, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 44½; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834, 995,—; 1849, 985,—; 1851, 980,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, 95½.

MADRID, 14 Julij. Spanje 3 pc. 45⅜; Ardoins 1 pc. 21⅞; Uitg. Schuld 5 9/16; Coupons 1⅝.

LONDEN, 19 Julij. Cons. kont. 100½ a 100¾; op tijd 100½ a 100¾; Braz. 101½ a 102; 1829/39 100½ a 101; Den. 3 pc. 81 a 83; 5 pc. 106½ a 107; Ecuad. 4⅜ a 4⅞; Gren. 21¼ a 21¾; Uitgest. 9 a 9¼; Mexiko 31¾ a 32; Peru 4½ pc. 103 a 105; Uitgest. 64 a 64½; Rusl. 1822 5 pc. 119 a 120, (N.) 4½ pc. 103½ a 104; Portugal 5 pc. 100 a 101; 4 pc. 37⅞ a 38¼; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22⅛ a 22¼; 3 pc. 49 a 49¼; Coup. cert. 3 a 3⅛; Passive 6½ a 6⅞; Holl. 2½ pc. 63¾ a 64¼; id. 4 pc. 97¼ a 97¾; Venez. 41¾ a 42; Uitgest. 16 a 17.

WEENEN, 19 Julij. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 96 15/16; Bank-Actien 1367.

BERLIJN, 19 Julij. Schuldbr. 3½ pc. 93¾; Loten 123½; Rusl. Stiegl. 4 pc. 96½; Pools. 4 pc. 89⅞; Loten fl. 200 21½ id. fl. 300 153; id. fl. 500 90¾; Amsterdam zigt 142½g; id. 2/m. 142g.

HAMBURG, 19 Julij. Rusl. Eng. Leen. 111⅛; Stiegl. 4 pc. 91¼; Spanje, [illegible] pc. 21⅛; Binnenl. 3 pc. 42⅞ [illegible]

FRANKFORT, 19 Julij. Met. 5 pc. 82; 4 pc. 67; 2½ pc. 42½; Bank-Actien 1398; Darmst. Loten fl. 50 92; id. fl. 25 31¼; Badensche Loten fl. 50, 68; id fl. 35, 39; Nassausche 28½; Holl. 2½ pc. 63¾, Werk. Sch. 4 pc. 95½; Sijndic. 3½ pc. 94½

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 21 Julij.

GRAANMARKT.

Poolsche Tarwe prijshoudend; andere soorten stil. Verkocht: 130 ℔ b. Pools. ƒ 280; 129 ℔ dito ƒ 280.

Rogge prijshoudend met goeden handel; verkocht: 125 ℔ Fransche ƒ 160; 121 ℔ Pruiss. ƒ 156.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Vriesch Zomerz. 38 £. Op 9 vaten Olie dadelijk 55; in Sept. ƒ 56; Oct. 56½ £. *Raapolie* op 6/w. ƒ 32½; Vliegend ƒ 31½; 1°. Sept. ƒ 32, ¼; Oct. ƒ 33; Nov. ƒ 33½; Dec. ƒ 33¾; Mei ek. ƒ 34¾. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 31¼; Vliegend ƒ 30¼; *Hennepolie* op 6/w. ƒ 39. *Raapkoeken* per 1040 st. ƒ 60, 63. *Lijnkoeken* per 104 st. ƒ 8½, 10½.

ANTWERPEN, 20 Julij. *Koffij.* Er zijn gedaan 400 b. Brazil.

Granen. Zonder handel en lusteloos.

Rijst. Er zijn gerealiseerd 1200 z. Arracan *uncleaned.*

Geraffineerde Suiker. Er zijn verkocht 35,000 k.

LONDEN, 19 Julij. *Ruwe Suiker.* *Vreemde* zonder verandering met weinig handel voor uitvoer. Men vraagt voor blond Havana 20 s. 6 d. a 25 s. voor N°. 10 a 16. *Geraffineerd.* Met meer vraag, de prijzen zijn ferm; gemeen a fijne Lompen 47 a 49 s.; Gestampte minder gevraagd voor [illegible] 2000 b. zijn gedaan tot 44 s.

Granen. De voornaamste markten waren Zaturdag wel voorzien van Engelsche, die lusteloos en tot lager prijzen van de hand gingen. Schoon de aanvoerders wel 1 a 2 s. minder hadden willen aannemen, ging er echter weinig om en waren de koersen zoo te zeggen nominaal.

LIVERPOOL, 19 Julij. *Katoen.* De markt is stil; de verkoop bedraagt 6000 b.

BORDEAUX, 17 Julij. *Voorloop.* Armagnac 56; Marmande 53. De 3/6 disponible blijft staan op 100 fr.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 12 tot en met 17 Julij, zijn geweest als volgt:

Aanvoer: Rogge L. 246. — Tarwe L. 18. — Boekweit L. 28, 5 Mud.

Uit- en Doorvoer: Rogge L. 96, 1 M., 70 K. — Tarwe L. 322, 9 M., 47 K. — Garst 50 K. — Boonen 25 M., 3 K. — Erwten L. 1, 29 M., 3 K. — Meel 959 ℔.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 19 Julij. A. Viëtor, Hester, Batavia.

UITGEZEILD:

HELVOET, 20 Julij. F. W. Broeksmit, Bato, Batavia. - H. R. Ruhaak, Noord, id., zijn voor het Pampus geankerd.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 1 Julij, Sandij Hook 180 mijlen, Alama, kapt. Meijers, van Rotterdam naar Baltimore.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

BALTIMORE, Stella Maris, M. J. Witsch, 151 v. Tabak, Kregtinger en Comp.; 80 v. Tabak, N. Koning D.Zoon; 50 v. Tabak, Bos en de Gritter; 25 v. Tabak, Gebr. Notteboom; 20 v. Tabak, Erven Wed. van Nelle; 40 v. Tabak en 1400 stuks Duigen, Order.

SCHEEPS-VRACHTEN.

AMSTERDAM, 21 Julij. Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn op heden bevracht geworden, de navolgende 27 schepen, als:

Voor *Amsterdam:* Catharina Johanna, kapt J. B. Jaskt; Cornelia en Henriette, kapt. T. Goliards; Zeeland, kapt. F. de Winter; Aerdt van Nes, kapt. L. Hazewinkel; Castor, kapt. P. F. Lange; Generaal Baron van Geen, kapt. G. Rotgans, van Dordrecht; Delta, kapt Kraus, van dito; Jacoba Helena, kapt. J. M. Pfeil, van Rott; Catharina Maria, kapt. M. J. Logger, van dito; America, kapt. F. Ruiter, van dito; Salatiga, kept J. N. Bossier, van dito, Hollands Trouw, kapt. J. C. Kesje, van dito; Beatrix, E. Verschoor, van dito.

Voor *Rotterdam:* Japara, kapt. van Haften. Johanna Maria, kapt. J. C. F. Lupcke Jr. Ceres, kapt. F. Mellema. Elizabeth, kapt. P. Serre. Nieuw Lekkerland, kapt. M. B. Hoffman. Reijerwaard, kapt. P. Wierickx. Eugénie, kapt E. J. Bargman. Kenau Hasselaar, kapt. O. Lindeman. Hendrika, H. Reiniersen, Catharina, kapt. W. Calender. Admiraal Zoutman, kapt. H. C. Hinrichs.

Voor *Middelburg.* Delft, kapt. B. J. Muller, van Rott. Gerardus Jacobus, kapt. H. B. C. H. Ruysch, van dito.

Voor *Schiedam.* Mercator, kapt. J. Poort.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.